Media Coverage Report

Launch of e-Shram portal

27 August, 2021

PIB Mumbai

PRESS CLIPPINGS

Press Information Bureau Govt. of India, PIB Mumbai		
Name of the Newspaper	Hindustan Times (Page 8)	
Date	27-08-2021	**Language – English**

Bhupender Yadav

CENTRE LAUNCHES E-PORTAL FOR UNORGANISED SECTOR WORKERS

Deeksha Bhardwaj

letters@hindustantimes.com

NEW DELHI: The Centre on Thursday launched the eSHRAM-portal, "a database of urorganised workers" across the country to enable them better access to government schemes and benefits.

"The eSHRAM portal will be a game changer for having the database of crores of unorganised workers and linking them to social security and other schemes of the Government from time to time," the government said in a statement. "Though it is a big challenge but as always, the entire country has risen to such type of challenges. The eSHRAM portal would [later] be handed over to the States/Union Territories..."

On June 29, the Supreme court, while hearing a case on the plight of workers in the unorganised sector, set a deadline of July 31 for the government to "prepare a mechanism" for the registration of such workers. Last year, tens of thousands of migrant workers made an exodus on foot from major cities following the stringent national lockdown during the first wave of Covid-19. In September 2020, then labour minister Santosh Gangwar told Parliament that the government had no data on how many migrants left the cities or how many of them died in the lockdown.

The portal is a joint venture between the labour and employment ministry and common service-centres run by the electronics and information technology ministry, the people quote above said.

Press Information Bureau **Govt. of India, PIB Mumbai**		
Name of the Newspaper	The Indian Express (Business Page)	
Date	27-08-2021	**Language – English**

To register unorganised workers, govt launches e-SHRAM

ENS ECONOMIC BUREAU
NEW DELHI, AUGUST 26

MINISTER OF Labour and Employment Bhupender Yadav on Thursday launched the e-SHRAM portal and handed it over to the states/UTs for registration of unorganised workers across the country. The government aims to register 38 crore unorganised workers such as construction labourers, migrant workforce, street vendors, and domestic workers, among others.

"For the first time in the history of India, a system is being made to register 38 crore unorganised workers. It will not only register them but would also be helpful in delivering various social security schemes being implemented by the Central and state governments," Yadav said.

The workers will be issued an e-SHRAM card containing a 12 digit unique number, which going ahead will help in inclusion of these workers in social security schemes, officials said. "More than 38 crore unorganised workers in the country will be registered under one portal and the registration under e-SHRAM is totally free and workers do not have to pay anything for his or her registration at Common Service Centres (CSCs) or anywhere," Labour Secretary Apurva Chandra said.

"... upon registration, workers shall be issued an e-SHRAM card with a unique universal account number and will be able to access the benefits of the various social security schemes through this card anywhere anytime," he said.

The government had earlier missed deadlines for creating the database, inviting criticism from the Supreme Court. A worker can register on the portal using his/her Aadhaar card number and bank account details, apart from filling other necessary details like date of birth, home town, mobile number, and social category. Detailed guidelines for operationalisation of the portal and mobilisation of workers have already been issued to the states/Union Territories, the Labour Ministry said.

Press Information Bureau Govt. of India, PIB Mumbai		
Name of the Newspaper	The Economic Times (Page 12)	
Date	27-08-2021	**Language – Hindi**

Database for Unorganised Workers Unveiled

New Delhi: The labour ministry Thursday unveiled e-shram portal—a National Database for Unorganised Workers. It will be a single platform for registering over 380 million unorganised workers. Individuals registering at the portal will get an accidental cover of ₹2 lakh for a year, the cost for which will be borne by the Centre. All informal sector and gig workers enrolling on the portal will be allotted a 12-digit universal account number (UAN) and a card that will allow portability of schemes and flow of welfare benefits to these workers. — **Our Bureau**

Press Information Bureau Govt. of India, PIB Mumbai		
Name of the Newspaper	Business Standard (Page 1)	
Date	27-08-2021	**Language – Hindi**

Unorganised sector workers log in to e-Shram platform

INDIVJAL DHASMANA
New Delhi, 26 August

About 165,000 workers in the unorganised sector registered themselves on the e-Shram portal on the first day of its launch on Thursday.

The portal, which aims to build a comprehensive database of unorganised workers in the country, would ensure the formalisation of the workforce, industry bodies said.

After unveiling the portal, Labour and Employment Minister Bhupender Yadav said there were an estimated 380 million workers in the unorganised sector, and the platform would help provide the benefits of various central and state welfare schemes to them, particularly in times like these.

There are varying estimates of the number of unorganised workers. According to the Economic Survey (2018-19), 93 per cent of the total workforce in India is in the unorganised sector. According to an estimate, the total workforce in the country is 450 million. Ninety-three per cent of this comes to 418.5 million.

Turn to Page II,4

FOR THE WORKERS

- The Parliamentary Standing Committee on Labour, headed by BJD MP Bhartruhari Mahtab, had last year recommended a national database of unorganised workers
- A budget of ₹704 crore was allocated to create e-Shram portal for this purpose
- In June, the Supreme Court questioned the delay in creating the national database
- The logo of the portal was unveiled on Tuesday

The portal will provide benefits of various welfare schemes by Union and states governments to workers of the unorganised sector

Press Information Bureau Govt. of India, PIB Mumbai		
Name of the Newspaper	Nagpur Metro Samachar	
Date	27-08-2021	**Language – Hindi**

सरकार ने लॉन्च किया ई-श्रम पोर्टल

> असंगठित क्षेत्रों में कार्यरत 38 करोड़ कामगारों को मिलेगा लाभ

नई दिल्ली : असंगठित क्षेत्रों में कार्यरत देश के करोड़ों कामगारों को मोदी सरकार बड़ा तोहफा दिया। सरकार ने कामगारों के हितों को ध्यान में रखते हुए ई-श्रम पोर्टल लॉन्च कर दिया है।

इस मौके पर केंद्रीय श्रम एवं रोजगार मंत्री भूपेंद्र यादव और श्रम राज्य मंत्री रामेश्वर तेली मौजूद थे। पोर्टल के लॉन्च के बाद श्रमिकों का रजिस्ट्रेशन भी शुरू हो गया है। यह मजदूरों का डाटाबेस होगा। इसकी मदद से सरकार सोशल सिक्योरिटी स्कीमों को उनके दरवाजे पर तक पहुंचाएगी। पहले केंद्रीय श्रम मंत्री भूपेंद्र यादव ने कहा था कि यह 'हमारे राष्ट्र निर्माताओं, हमारे श्रम योगियों' का राष्ट्रीय डाटाबेस होगा। सरकार का लक्ष्य अपनी सोशल सिक्योरिटी योजनाओं को जन-जन तक पहुंचाना है।

इसी के लिए अन ऑर्गनाइज्ड सेक्टर के 38 करोड़ वर्करों का नेशनल डाटाबेस यानी ई-श्रम पोर्टल लॉन्च किया जा रहा है। इस डाटाबेस में मजदूर, प्रवासी मजदूर, रेहड़ी-पटरी वाले, घरेलू कामगार, कंस्ट्रक्शन वर्कर, गिग और प्लेटफॉर्म वर्कर, खेतीहर मजदूर और असंगठित क्षेत्र के दूसरे वर्कर रजिस्ट्रेशन करा सकेंगे।

Press Information Bureau

Govt. of India, PIB Mumbai

Name of the Newspaper	Pratahkaal(Page 1)	
Date	27-08-2021	**Language – Hindi**

38 करोड़ कामगारों के लिए खुशखबरी

सरकार ने लॉन्च किया ई-श्रम पोर्टल

नई दिल्ली (एजेंसी)। देश भर में लगभग 38 करोड़ मजदूर ऐसे हैं जो असंगठित क्षेत्र में काम करते हैं। इनमें से ज्यादातर दिहाड़ी मजदूर है।

इन लोगों की दशा तब नजर आई थी जब कोरोना लॉकडाउन का ऐलान हुआ था। ऐसे मजदूरों के लिए सुप्रीम कोर्ट ने केंद्र सरकार को एक डेटा बेस तैयार करने को कहा था। इसी क्रम में गुरूवार को केंद्रीय श्रम मंत्री भूपेंद्र यादव ने ई-श्रम पोर्टल लॉन्च किया। पोर्टल पर जाकर कोई भी मजदूर अपना रजिस्ट्रेशन करा सकते हैं। इसमें उन्हें अपना आधार नंबर मोबाइल नंबर और बैंक अकाउंट नंबर देना होगा। इस पोर्टल पर मजदूर को अपना बाकी ब्योरा जैसे घर का पता और काम करने की क्षमता, शिक्षा का स्तर, आमदनी आदि बताना होगा।

असंगठित क्षेत्र के मजदूरों का डेटा बेस होगा तैयार

इस वेबसाइट का मकसद असंगठित क्षेत्र के मजदूरों का एक डेटा बेस तैयार करना है। रजिस्ट्रेशन के बाद सरकार को इस बात की जानकारी मिल जाएगी की देश में कितने ऐसे मजदूर है, उनका स्तर क्या है और उनको किस तरह की मदद की जरूरत है। इसी के आधार पर केंद्र और राज्य सरकारें मजदूरों के लिए योजना बनाएगी और फिर मजदूरों को उन योजनाओं से जोड़ा जाएगा। केंद्र सरकार ने राज्य सरकारों और मजदूर संगठनों को इस रजिस्ट्रेशन को कामयाब बनाने के लिए आगे आने की अपील की है। जितने ज्यादा मजदूर रजिस्ट्रेशन कराएंगे, योजनाएं भी उसी आधार पर बनाई जाएंगी।

मजदूरों को मिलेगा एक श्रम कार्ड और नंबर

रजिस्ट्रेशन होने के बाद मजदूरों को एक श्रम कार्ड और नंबर दिया जाएगा। ये कार्ड और नंबर पूरे देश भर में माना जाएगा। मजदूर चाहे देश की किसी हिस्से में काम करें उन्हें इस कार्ड से मदद दी जाएगी। इस पोर्टल पर मजदूर अपनी शिकायत भी दर्ज करा पाएंगे। पोर्टल के लिए एक हेल्पलाइन नंबर जारी किया गया है जिसमे मजदूर मदद मांग सकते हैं।

Press Information Bureau Govt. of India, PIB Mumbai		
Name of the Newspaper	Loksatta	
Date	27-08-2021	**Language – Marathi**

असंघटितांना ‘संघटित’ करणारे ‘ई-श्रम’

लोकसत्ता व्यापार प्रतिनिधी

मुंबई : असंघटित क्षेत्रातील कामगारांना सामाजिक सुरक्षिततेच्या योजनांचे कवच मिळवून देण्यासाठी केंद्र सरकारने ‘ई-श्रम’ संकेतस्थळाचे गुरुवारी औपचारिक अनावरण केले. श्रमिकांमधील अत्यंत वंचित घटकाला ई-श्रम संकेतस्थळाच्या माध्यमातून ओळख आणि संघटित रूप मिळविता येणार आहे.

बांधकाम क्षेत्रातील कामगार, स्थलांतरित मजूर, फेरीवाले, घर कामगार, स्थानिक रोजंदारी कामगारांसह, भूमिहीन शेतमजूर व इतर काही असंघटित कामगारांची नोंदणी या संकेतस्थळावर करता येणार आहे. केंद्रीय कामगार व रोजगारमंत्री भूपेंद्र यादव यांच्या हस्ते संकेतस्थळाचे अनावरण करण्यात आले. गेल्या आठवड्यात या संकेतस्थळाच्या बोधचिन्हाचे त्यांनी अनावरण केले होते. केंद्र सरकारने देशभरातील विविध क्षेत्रातील सुमारे ३८ कोटी असंघटित कामगारांची नोंदणी करण्याचे लक्ष्य ठेवले आहे.

लोकसत्ता आनंदी अर्थ वार्ता
Presented by
MAHARASHTRA INDUSTRIAL DEVELOPMENT CORPORATION
MIDC

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी या संकेतस्थळावर नोंदणी केलेल्या कामगारांच्या अपघाती मृत्यूच्या प्रसंगात, त्यांच्या वारसांना दोन लाख रुपयांच्या विम्याचे कवचाची आणि अपघातांत कायमस्वरूपी अपंगत्व आल्यास एक लाख रुपयांच्या भरपाईचे लाभ देण्याची घोषणा केली आहे, असे यादव यांनी सांगितले.

संकेतस्थळावर कामगार मंत्रालय, राज्य सरकार, कामगार संघटना आणि सामाईक सेवा केंद्र (सीएससी - सेतू) मदतीने कामगारांची नोंदणी केली जाणार आहे. कामगारांच्या मोठ्या प्रमाणावर नोंदणीसाठी देशभरात मोहिमा आखल्या जाणार आहेत. सर्व केंद्रीय कामगार संघटना असंघटित क्षेत्रातील कामगारांची नोंदणी यशस्वी करण्यासाठी मदत करणार आहेत.

ई-श्रम संकेतस्थळाच्या मदतीने असंघटित क्षेत्रातील कामगारांची माहिती घेऊन त्यानुसार सरकार विविध योजना आणि नियम तयार करू शकेल. जेणेकरून सामाजिक सुरक्षेच्या विविध योजनांचा लाभ असंघटित क्षेत्रातील कामगारांपर्यंत पोहोचू शकेल. देशातील असंघटित क्षेत्रातील कामगारांची मोठी संख्या पाहता सरकारचे हे पाऊल अत्यंत महत्त्वाचे मानले जाते.

संकेतस्थळावर नोंदणी कशी?

असंघटित क्षेत्रातील कामगारांना थेट संकेतस्थळावर नोंदणी करता येणार आहे. यासाठी १४४३४ हा राष्ट्रीय नि:शुल्क संपर्कक्रमांक तयार करण्यात आला असून त्यायोगे कामगारांना मार्गदर्शन आणि त्यांच्या शंकांचे निरसन केले जाईल. कामगारांना आधार क्रमांक आणि बँक खाते क्रमांकाच्या साहाय्याने ई-श्रम संकेतस्थळावर नोंदणी करता येईल. याचबरोबर जन्म दिनांक, मूळ गाव, संपर्क क्रमांक आणि सामाजिक श्रेणी यासारखी आवश्यक माहिती द्यावी लागेल. कामगारांना १२ अंकी अनोखा संकेतांक (युनिक कोड) असलेले ई-श्रम ओळखपत्र दिले जाईल, त्यामध्ये सामाजिक सुरक्षेच्या विविध योजनांचा देखील समावेश करण्यात येणार आहे.

<table>
<tr><td colspan="3">Press Information Bureau
Govt. of India, PIB Mumbai</td></tr>
<tr><td>Name of the Newspaper</td><td colspan="2">Sakal</td></tr>
<tr><td>Date</td><td>27-08-2021</td><td>Language – Marathi</td></tr>
</table>

असंघटित कामगारांसाठी ई-श्रम पोर्टल सुरू

नवी दिल्ली : असंघटित क्षेत्रातील ३८ कोटी कष्टकरी, स्थलांतरित मजुरांचा डेटाबेस तयार करण्यासाठी केंद्र सरकारचे महत्त्वाकांक्षी ई-श्रम पोर्टल आजपासून सुरू झाले. आधार क्रमांक, मोबाईल आणि बँक खात्याची माहिती या तपशिलाच्या आधारे कष्टकऱ्यांना पोर्टलवर नोंदणी करण्यात येणार आहे. या आधारे मजुरांना सामाजिक सुरक्षा योजनांचा लाभ मिळू शकेल. केंद्रीय श्रममंत्री भूपेंद्र यादव यांच्या हस्ते ई-श्रम पोर्टलचे आज उद्‌घाटन झाले. देशभरातील ४ लाखाहून अधिक सामान्य सेवा केंद्रांद्वारे कष्टकऱ्यांना श्रम पोर्टलवर निःशुल्क नोंदणी करता येणार असून नोंदणीनंतर प्रत्येक कष्टकऱ्याला दोन लाख रुपयांचे विमा संरक्षण मिळणार आहे.

३८ कोटी कामगारांना सरकारी योजनांचा लाभ मिळणार

'ई श्रम' पोर्टलचा शुभारंभ

मुंबई, ता. २६ : देशातील असंघटित क्षेत्रातील ३८ कोटी कामगार, स्थलांतरित मजूर, फेरीवाले, घरगुती कामगार आदी श्रमिकांसाठी केंद्र सरकारतर्फे आज ई श्रम पोर्टल सुरू करण्यात आले आहे. पोर्टलच्या माध्यमातून सर्व नोंदणीकृत श्रमिकांना केंद्र व राज्य सरकारांच्या सर्व सामाजिक सुरक्षा योजनांचा लाभ आपोआप मिळणार आहे. तसेच, त्यांना दोन लाख रुपयांचे अपघात विमाछत्रही उपलब्ध होणार आहे.

दोन लाखांचे अपघात विमाछत्र

ई श्रम पोर्टलवर नोंदणी केलेल्या सर्व कामगारांना अपघातात मृत्यू किंवा कायमस्वरूपी अपंगत्व आल्यास त्यांना किंवा त्यांच्या वारसांना दोन लाख रुपये मिळतील; तर अंशतः अपंगत्व आल्यास एक लाख रुपये मिळतील, असे आज जाहीर करण्यात आले आहे.

केंद्रीय कामगार आणि रोजगार खात्याचे मंत्री भूपेंद्र यादव यांनी आज नवी दिल्ली येथे हे पोर्टल सुरू केल्याची घोषणा केली. बांधकाम मजूर, शेतमजूर, मच्छीमार, दूधविक्रेते, ट्रकचालक आदींना येथे नोंदणी करता येईल. हे पोर्टल म्हणजे देशातील सर्व असंघटित क्षेत्रातील मजुरांचा डेटाबेस असेल. तसेच, सर्व श्रमिकांचे प्रश्न, शंका यांना उत्तर देण्यासाठी १४,४३४ ही देशव्यापी टोलफ्री हेल्पलाईन सुरू केल्याचेही आज जाहीर करण्यात आले. सर्व केंद्रीय कामगार संघटनांनीदेखील या पोर्टलच्या घोषणेचे स्वागत केले आहे.

सर्व प्रकारचे श्रमिक आपला आधार क्रमांक तसेच बँक खात्याचा तपशील ई श्रम पोर्टलवर टाकून आपली नोंदणी करू शकतील. नंतर वैयक्तिक माहिती भरल्यावर श्रमिकांची नोंदणी होईल. त्यानंतर त्यांना १२ अंकी विशेष क्रमांकाचे (युनिक नंबर) ई श्रम कार्ड दिले जातील. त्याद्वारे केंद्राच्या सर्व सामाजिक सुरक्षाविषयक योजनांशी त्यांना जोडले जाईल. त्यामुळे त्यांना त्या योजनांचे लाभ घेण्यासाठी वेगळी नोंदणी गरजेची राहणार नाही.

या सुविधा मिळणार

- अपंगत्वासाठी एक लाखाचे विमाछत्र मिळणार
- योजनांचा लाभ कोठूनही घेणे शक्य
- देशातील असंघटित मजुरांचा डेटाबेस तयार होणार

Press Information Bureau Govt. of India, PIB Mumbai		
Name of the Newspaper	Pratahkal	
Date	27-08-2021	**Language – Marathi**

एकच नंबर! पंतप्रधान नरेंद्र मोदी ३८ कोटी लोकांना देणार मोठे गिफ्ट

नवी दिल्ली, दि. २६ (वृत्तसंस्था) : पंतप्रधान नरेंद्र मोदी देशातील कोट्यवधी असंघटीत कामगारांना मोठे गिफ्ट देणार आहेत. मोदी सरकारने कामगारांच्या हितासाठी ई-श्रम पोर्टल बनविले आहे. याचे लाँचिंग आहे. यानंतर कामगार वर्ग आपली नोंदणी या पोर्टलवर करू शकणार आहेत. हा मजुरांचा डेटाबेस असणार आहे. याच्या मदतीने मोदी सरकारच्या योजनांचा फायदा या लोकांना पोहोचविला जाणार आहे. धक्कादायक बाब म्हणजे आजवर या असंघटीत कामगारांची कोणाकडेही कोणतीच माहिती उपलब्ध नव्हती. यामुळे कोरोना काळात पहिल्या लॉकडाऊनवेळी सर्वाधिक याची गरज भासली. केंद्रीय कामगार मंत्रालयाचे मंत्री भूपेंद्र यादव यांनी ई-श्रम पोर्टलचा लोगो लॉंच केला होता.

या पोर्टलद्वारे देशभरातील विविध क्षेत्रातील ३८ कोटी मजुरांची माहिती गोळा केली जाणार आहे. यामध्ये मजूर, प्रवासी मजूर, घर कामगार, बांधकाम कामगार, प्लॅटफॉर्म, शेतीतील मजूर आदींसारख्या असंघटीत क्षेत्रातील कामगार रजिस्ट्रेशन करू शकणार आहेत.

मजुर, कामगारांना आपले रजिस्ट्रेशन करावे लागेल. यामध्ये नाव, कामाचे क्षेत्र, पत्ता, कामाचा प्रकार, शिक्षण, कौशल्य आणि कौटुंबिक माहिती भरावी लागणार आहे. प्रवासी मजूर त्यांच्या जवळच्या कॉमन सर्व्हिस सेंटरवर जाऊ शकतात. ज्यांच्याकडे फोन नाही, लिहिता-वाचता येत नाही ते देखील या सीएससी केंद्रावर जाऊन नोंदणी करू शकणार आहेत. या नोंदणी झालेल्या कामगारांना युनिक अकाऊंट नंबर असलेले एक रजिस्ट्रेशन कार्ड देण्यात येणार आहे. या कार्डाचे नाव ई श्रम कार्ड असे ठेवण्यात आले आहे. ही माहिती त्यांच्या आधार क्रमांकाशी जोडली जाणार आहे.

या करोडो कामगारांच्या सुविधेसाठी टोल फ्री नंबरही दिला जाणार आहे. ई-श्रम पोर्टलमरील रजिस्ट्रेशन वेळी कामगारांना आधार नंबर आणि बँक खाते नंबर द्यावा लागणार आहे. टोल फ्री नंबर १४४३४ हा असेल.